

Udover de ordinære Tilskud kan der inden for et samlet Beløb af 10 000 Kr. tildeles enkelte Skoler, hvis Forhold og Virksomhed taler derfor, et yderligere Tilskud.

Efter Højskoleloven af 1913 kunde det aarlige Tilskud til en Skole normalt ikke overstige 2 500 Kr. og Tilskuddet til samtlige Højskoler og Landbrugsskoler ikke overstige 150 000 Kr. + 1 500 Kr. for hver Skole, der udover et Antal af 86 deltog i den aarlige Fordeling. Ved en staaende Tekstanmærkning paa de aarlige Finanslove er Ministeren imidlertid bemyndiget til at fravige disse Grænser, og det Tilskud, der sidst er anvist Højskolerne og Landbrugsskolerne — for Finansaaret 1939—40 (udbetalt af Bevillingen for Finansaaret 1940—41) — har herefter udgjort 609 789 Kr., ligesom Tilskuddet til de enkelte Skoler i langt de fleste Tilfælde væsentlig overstiger den i Loven angivne Grænse. For Finansaaret 1938—39 har Tilskuddet fordelt sig saaledes:

	Høj- skoler	Landbrugs- skoler
Under 5 000 Kr.....	13	5
5 000—10 000 —	30	11
10 000—15 000 —	9	2
15 000—20 000 —	»	2
20 000—25 000 —	1	»
25 000—30 000 —	»	»
30 000—35 000 —	1	»

Som tidligere bemærket er det imidlertid Udvalgets Opfattelse, at en væsentlig *Forhøjelse* af Højskolernes Statstilskud — navnlig til Bygninger og Lærerløn — er en Forudsætning for, at de skal faa den Betydning, som maa anses for ønskelig. En Forhøjelse af Tilskuddet maa ogsaa findes rimelig, naar henses dels til de Ofre, der bringes af Stat og Kommuner for Udviklingen af den offentlige Skole, dels til, at den Støtte, der efter de nugældende Regler ydes til Højskolerne, kun udgør mellem Halvdelen og en Trediedel af den offentlige Støtte, som Højskolen i de andre nordiske Lande nyder.

Naar paa den anden Side den Opfattelse har kunnet gøres gældende, at Højskolerne som frie Skoler tværtimod at modtage yderligere Støtte fra det offentlige helt burde frigøre sig fra denne, ogsaa for i alle Henseender at kunne staa fuldstændig frit, er hertil for det første at sige, at denne Tanke i Betragtning af de faktiske Forhold er uden større Interesse og heller ikke paa noget Tidspunkt har været aktuel i Udvalget. Men dernæst er det urigtigt, at Staten staa eller behøver at staa i et Modsætningsforhold til Højskolen som en fri Skole, og hvis Højskolen frigjorde sig for Støtte fra Staten, vilde det betyde, at den kun blev en Skole for de velhavende, men ikke en Skole for hele Folket.

Udvalget foreslaar for det første, at *Grundtilskuddet* opretholdes og forhøjes til 1 000 Kr. Grundtilskuddet har naturligvis særlig Betydning for de mindre Skoler, men har i det hele taget sin Berettigelse, fordi enhver Skole har visse Grundudgifter, som ikke varierer meget og som Staten yder Tilskud til uden at kræve dem nærmere dokumenteret. Desuden tjener Grundtilskuddet til at udligne Svingninger i Skolernes Elevtal.

Det i Højskoleloven af 1913 fastsatte Grundtilskud udgjorde i Forhold til det i Loven fastsatte Maksimumstilskud til en enkelt Skole $\frac{1}{5}$ af dette, og i Betragtning af de Tilskud, der faktisk ydes de enkelte Skoler ogsaa efter de nugældende Tilskudsregler, maa en Forhøjelse af Grundtilskuddet anses for naturlig og bedre stemmende med det oprindelige Forhold.

Det nuværende *Bygningstilskud* staaer efter Udvalgets Mening ikke i noget rimeligt Forhold til den Stigning, der har fundet Sted saavel i Vedligeholdelsesudgifter som i Rente-